

Praktické aspekty ochrany majetku





Obsah prezentace

01 Právní rámec

02 Prostředky ochrany

03 Příklady



Právní rámec

1

Právní rámec

§

Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

§

Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník

§

Zákon č. 262/2006 Sb., Zákoník práce

§

Nařízení (EU) 2016/679 – „GDPR“

Proč se bránit?

**Odcizené zboží
odpovídá 1,5%
ročních
maloobchodních
tržeb (2014)**



- Roční škoda způsobená **drobnými krádežemi** v ČR odhadována **na 10 až 13 miliard Kč.**
- Podle průzkumů se **zloději** podílejí na ztrátách maloobchodníků **asi ze 38%.**
- Téměř **39%** odcizí zaměstnanci.
- Jen 7% dodavatelé a zbytek na vrub interních chyb.
- Ohrožené obchody
 - s módou
 - s elektronikou
 - s potravinami
 - s kosmetikou

Prostředky ochrany a prevence

2



Kamerové systémy podmínky provozování

- Je třeba předem jednoznačně **stanovit účel pořizování záznamů** (ochrana majetku před krádeží).
- **Kamerové sledování nesmí nadměrně zasahovat do soukromí zákazníků.**
- Kamerový systém je možno použít zásadně v případě, kdy sledovaného účelu **nelze účinně dosáhnout jinou cestou** (např. lepším zabezpečením majetku).
- **Jak splnit informační povinnost?**



Kamerové systémy podmínky provozování

- **Lhůta pro uchovávání záznamu**, která nepřesáhne časový limit přípustný pro naplnění účelu provozování CCTV.
- **Ochrana snímacích zařízení, přenosových cest a datových nosičů** před neoprávněným nebo nahodilým přístupem a zpracováním, změnou, zničením, ztrátou.
- Subjekt údajů musí být o **užití kamerového systému** a o tom kdo jej provozuje vhodným způsobem **informován**.



Kamerové systémy podmínky provozování

- **Zaměstnavatelé nesmí sledovat své zaměstnance** (např. umísťovat kamery nad jejich pracoviště).
- **Výjimkou jsou jen závažné důvody spočívající ve zvláštní povaze činnosti zaměstnavatele** (daného účelu nelze dosáhnout jinými prostředky).



Bezpečnostní služby rozsah pravomocí

- **Pracovníci bezpečnostních služeb nemají žádné zákonem vymezené zvláštní pravomoci.**
- Pracovníci bezpečnostní služby mohou **zasahovat** pouze **v krajní nouzi**.
- Při výkonu práce **nemohou používat zbraně**. Lze je však mít u sebe pro případ nutné obrany.
- Nutná obrana musí být **přiměřená útoku**.
- **Občanské zadržení** (omezení osobní svobody) může kdokoli za dále uvedených podmínek.



Bezpečnostní služby občanské zadržení

- **Předpoklady** pro omezení osobní svobody podezřelé osoby jsou:
 - **přistižení** při trestném činu nebo bezprostředně poté,
 - **nutnost zjistit její totožnost, zamezit jejímu útěku nebo zajistit důkazy.**

Lze-li účelu omezení osobní svobody (zjištění totožnosti, zamezení útěku nebo zajištění důkazů) **dosáhnout jinými prostředky méně omezujícími** svobodu přistižené osoby, pak je třeba **použít takových jiných prostředků** (arg. slova „pokud je to nutné“).



Bezpečnostní služby občanské zadržení

- Ten kdo omezil svobodu neprodleně musí **zavolat policejní orgán** a osobu jim ihned předat.
- O trestný čin omezování osobní svobody se zde pak jednat nemůže - **okolnost vylučující protiprávnost činu.**
- V případě přestupku - neposuzuje se chování bezpečnostní služby podle trestního zákoníku, ale podle podmínek **svépomoci**.
- **Osobní kontrola zákazníka** je možná pouze tehdy, když s ní zákazník souhlasí.
- Osobní věci **jinak může** na požádání kontrolovat **pouze policie.**

Bezpečnostní služby ve vztahu k zaměstnancům

- Bezpečnostní služby lze využívat na pracovišti za účelem **preventivní ochrany majetku** zaměstnavatele.
- Zaměstnavatel je **oprávněn v nezbytném rozsahu provádět kontrolu věcí, které zaměstnanci od něho odnášejí**, popřípadě provádět prohlídky zaměstnanců.
- Osobní prohlídku může provádět pouze fyzická osoba stejného pohlaví.
- **Zaměstnanec je povinen neodkladně zakročit za účelem odvrácení škody hrozící zaměstnavateli.**
- **Výjimka** je případ, kdy by svým jednáním vystavil vážnému ohrožení sebe nebo ostatní zaměstnance, popřípadě osoby blízké.

Příklady

3



Zveřejnění fotky pachatele

- Zloděj ukradl jízdní kolo z pražského obchodu.
- Fotografii pachatele z bezpečností kamery následně zveřejnil majitel na svém facebookovém profilu.
- Firma dala záběry policii, ale také je sama zveřejnila.
- ÚOOÚ za to firmě vyměřil pokutu.
- Proti té se podnikatel bránil žalobou.
- Spor došel až k Ústavnímu soudu – **„Zveřejnění fotky zloděje elektrokola na sociální síti nebylo nezbytným krokem za situace, kdy se majitel obchodu zároveň obracel na policii. Právě nesplnění podmínky nezbytnosti bylo podstatné při rozhodování Ústavního soudu o zamítnutí stížnosti.“**



K možnosti instalace kamerového systému na pracovišti

- Provozovatel dálkové autobusové přepravy zamýšlel umístit kameru v přední části autobusů tak, aby snímala řidiče a stevarda v průběhu cesty.
- Provozovatel podal žádost o povolení takového zpracování osobních údajů, kterou Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen „ÚOOÚ“) zamítl.
- Dle NSS nebylo naplněno kritérium potřeby – méně invazivní prostředky nejsou k dispozici, ovšem dopravce nedoložil, že by reálně docházelo k ohrožení právem chráněných hodnot, ani že by se pokusil využít méně invazivních prostředků, které by selhaly.



Povaha osobní prohlídky

- Zaměstnanci soukromé bezpečnostní služby přistihli zákazníka při krádeži zboží v obchodním domě.
- Zaměstnanci vyzvali zákazníka k prokázání totožnosti a k tomu, aby jim umožnil provedení osobní prohlídky s cílem nalézt odcizené zboží.
- Nelze posuzovat opodstatněnost takového zákroku z hlediska podmínek k provedení osobní prohlídky, ale z hlediska naplnění zákonných podmínek svépomoci dle OZ.
- Pokud úkony zaměstnanců soukromé bezpečnostní služby odpovídaly dovolené svépomoci, pak jednání zákazníka směřující proti nim nemůže odůvodnit nutnou obranu, která není přípustná, jde-li o výkon práva nebo povinnosti.

Děkuji za pozornost!

Marek Poloni

Junior Associate



Hvězdova 1734/2c
140 00 Prague 4
Czech Republic
Mobile: +420 734 423 650
marek.poloni@pwc.com

This publication has been prepared for general guidance on matters of interest only, and does not constitute professional advice. You should not act upon the information contained in this publication without obtaining specific professional advice. No representation or warranty (express or implied) is given as to the accuracy or completeness of the information contained in this publication, and, to the extent permitted by law, PricewaterhouseCoopers Legal s.r.o., advokátní kancelář its members, employees and agents do not accept or assume any liability, responsibility or duty of care for any consequences of you or anyone else acting, or refraining to act, in reliance on the information contained in this publication or for any decision based on it.

© 2018 PricewaterhouseCoopers Legal s.r.o., advokátní kancelář All rights reserved. "PwC" is the brand under which member firms of PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL) operate and provide services. Together, these firms form the PwC network. Each firm in the network is a separate legal entity and does not act as agent of PwCIL or any other member firm. PwCIL does not provide any services to clients. PwCIL is not responsible or liable for the acts or omissions of any of its member firms nor can it control the exercise of their professional judgment or bind them in any way.



pwc

PwC Legal

Ze zákona



§ 2906, z.č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Krajní nouze

Kdo odvrací od sebe nebo od jiného přímo hrozící nebezpečí újmy, není povinen k náhradě újmy tím způsobené, nebylo-li za daných okolností možné odvrátit nebezpečí jinak nebo nezpůsobí-li následek zjevně stejně závažný nebo ještě závažnější než újma, která hrozila, ledaže by majetek i bez jednání v nouzi podlehl zkáze. To neplatí, vyvolal-li nebezpečí vlastní vinou sám jednající.

Podmínky svépomoci dle OZ – případ přestupku



Obecný prostředek svépomoci

Každý si může pomoci ke svému právu přiměřeným způsobem sám za podmínky, že:

- je jeho právo ohroženo, a
- je zřejmé, že by zásah veřejné moci přišel pozdě.

Přiměřenost svépomoci je v tomto případě posuzována objektivně.

Modifikovaná dosavadní svépomoc

- hrozí-li zásah do práva,
- jde o zásah neoprávněný,
- zásah hrozí bezprostředně (tzn. že po ukončení zásahu jiné osoby do subjektivního práva jeho nositele je užití svépomoci již nepřípustné),
- k odvrácení zásahu lze použít úsilí a prostředky ochrany, které se ohroženému v jeho postavení musí jevit vzhledem k okolnostem jako přiměřené.

Přiměřenost svépomoci je v tomto případě posuzována z hlediska, jak by se přiměřenost jevila osobě v postavení ohrožené strany, tzn. je posuzována subjektivně.